

FENG

Lun-ven csi ('Tanulmányok', 1952). ○ Magyarul: 1 karcolat (n. n., Útunk, 1956, 52.). *Galla Endre*

Feng Jen-csi, Feng Jen-ki; Feng Jen-sze, Feng Cseng-csung, Feng Csung-szu (névváltozatok); (Kuangling, Csiangszu tart., 903–960 k.); kínai költő. A nem legitim „Tíz ország” egyikében élt, a kis Déli Tang államban (937–975). A trónörökös Li Csing, a későbbi Jüan-cung császár (ur. 942–961) kíséretéhez tartozott a fővárosban, Csinglingben (a mai Nanking közelében). ○ Fiatalon kitűnt tudása, bátorsága, és gyorsan emelkedett magas hivatalokba. Még Tang Lie-cu császár idejében a Han-lin akadémia tagja lett, és 946-tól főminiszteri méltóságban tevékenykedett az új fővárosban, Nancsangban. Végül betegsége miatt maga mondott le hivataláról. ○ Elsőrangú *si*-, *jo fu*- és *ceversek* maradtak utána, megtoldva jó néhány neki tulajdonított, de valójában követőtől származó darabbal. A *ceversek*, amelyeknek egyik első mesterét tisztelik benne, az ő kezén még megőrizték eredeti, népi színüket, ízüket. ○ Magyarul: 4 vers (Szerdahelyi I., Orbán O., KKK).

Ecsey Ildikó

Feng Meng-lung, Feng Ju-lung, Feng Er-ju, Feng Ce-ju (adott nevek); Kuszu ce-nu, Ku-csü szan-zsen (írói nevek); (Vu-hszien, ma: Csiangszu tart., 1574 k.—1646); kínai író, kiadó. 1628 és 1644 között, még a Ming-dinasztia idején tette le a legelső fokú államvizsgát. Főként mint könyvkiadó működött, s mikor 1644-ben a mandzsuk betörték a Nagy Falon, röpiratokat nyomtatott és terjesztett mindenfelé, hadihírekkel és ellenállásra való felszólítással. Csatlakozott a Fucsien vidékére menekülő utolsó Ming-császárhoz, aki körzeti elöljáróvá nevezte ki. A császár pusztulása után öngyilkos lett. ○ Igen sokat írt, a *Csun-csiuval* foglalkozó művei mellett elsősorban a *paj hua* regénnyel, elbeszéléssel és színjátékkal foglalkozott. Két eredeti, déli stílusban írt daljátéka ismeretes, a *Suang hszüung csi* ('Két hős története') és a *Van si cu* ('Minden rendbe jön'). Ezek mellett nagyon sok déli daljátékot ártírt a kor szokása szerint. *Szan csü*-kötetei is jelentek meg. Újra kiadott és ártírt régi regényeket, mint a *Szan Szuj ping jao csuant* ('A három Szuj legyőzi a bűbájosokat'), vagy a *Hszin lie kuo cset* ('A fejedelemségek történetének új kiadása'), a legfontosabb és legnagyobb hatású műve a *Szan jen* c. összefoglalt hármas novellagyűjteménye, amely realisztikus, hiteles ábrázolásmódjával, ér-

dekességével nagy hatást gyakorolt az utókorra. Ennek alapján készült később a *Csin ku csi kuan* ('Mostani és régi idők csodálatos látványosságai') c. novellagyűjtemény. *Csongor Barnabás*

féniaciklus: → *Finn-mondakör*

fennköltség: az ókortól a 18. sz.-ig tartó érvénnyel megkülönböztetett három → *stílusfajták* (genus dicendi) egyike (genus grande, grandiloquium). A fennköltséggel a szónok érzelmi hatást kíván elérni, általa igyekszik megnyerni közönségét a beszédben kifejtett véleményének. Eszközei lehetnek tárgyiak és stilisztikaiak. Az előbbieik közé tartozik a véres, elborzasztó eseményre, a gyászolókra, a mindenki által elfogadott erkölcsi rendre, a magasatos eszmékre, istenre való hivatkozás, az utóbbiak közé a nyelvi kidolgozás módja: a *metaforák*, az összetett és új szavak használata, szókettőzés, egyes szavak helyett azok meghatározásának beiktatása, az ünnepélyes hatást keltő, szaggatott, rövid mondatok és mondatszakaszok, majd fokozatos átterés a → *körmondatra*, bizonyos → *homály*, *szónoki kérdések*, → *hasonlatok* alkalmazása. Túlhatásából jön létre a → *dagályosság*, az üres hosszadalmasság, bizonyos esetekben az → *érzelgősség*. ○ *Irod.*: E. R. Curtius: *Europäische Literatur und lateinisches Mittelalter* (1948); H. Lausberg: *Handbuch der literarischen Rhetorik* (1960); F. Quadbauer: *Die antike Theorie der genera dicendi im lateinischen Mittelalter* (1962).

Tarnai Andor

fennofilek: a 17. sz. végén és a 18. sz.-ban éledő finn szellemi mozgalom hívei, akik érdeklődéssel fordultak a nemzeti múlt emlékei felé. A finn népköltészet és mitológia tanulmányozásával lerakták a 19. sz.-ban kibontakozó nemzeti tudomány és művészet alapjait. Soraikból a legismertebbek: H. G. *Porthan*, K. *Ganander*, F. M. *Franzén*. Munkásságuknak külön érdekességet ad az a tény, hogy noha a finn nyelv és kultúra harcosai voltak, műveiket svédül írták.

Gombár Endre

fennománia: lényegében a → *fennofilek* felfogásának megfelelő, az idegen hatást elutasító, finn nemzeti szellemű tudományos—irodalmi mozgalom a 19. sz. első felében. Hívei a finn nyelv, irodalom, művészet és tudomány felvirágoztatását tekintették életcéljuknak. Ideológiájuknak jelentős ösztönzője volt a francia felvilágosodás is. Legismertebb képviselői: G. *Renwall*, A. J. *Sjögren*,